

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 70.881/3
van 17 februari 2022

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E’

Op 24 januari 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 8 februari 2022. De kamer was samengesteld uit Wilfried VAN VAERENBERGH, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Astrid TRUYENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Dries VAN EECKHOUTTE, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 17 februari 2022.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt ertoe de uitwisseling van gegevens te regelen over afgegeven en ingetrokken getuigschriften van vakbekwaamheid en getuigschriften van nascholing tussen de lidstaten, en dit ter gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2018/645 van het Europees Parlement en de Raad van 18 april 2018 ‘tot wijziging van Richtlijn 2003/59/EG betreffende de vakbekwaamheid en de opleiding en nascholing van bestuurders van bepaalde voor goederen- en personenvervoer over de weg bestemde voertuigen en Richtlijn 2006/126/EG betreffende het rijbewijs’ (artikel 1 van het ontwerp).

Vooreerst wordt de verwerking geregeld van de gegevens die de examencentra en de opleidingscentra aan het departement bezorgen, evenals van de gegevens van de bestuurder die een kwalificatiekaart bestuurder aanvraagt en van de gegevens die het departement voor elke examensessie kan uitwisselen met de bevoegde autoriteiten van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en het Waalse Gewest. De gegevens en de categorieën van betrokkenen worden bepaald, het departement wordt als verwerkingsverantwoordelijke aangeduid, de doeleinden worden vastgesteld waarvoor die gegevens worden verzameld en verwerkt, en de bewaartermijn van die gegevens wordt bepaald (ontworpen artikelen 55/2 tot 55/5 van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 ‘betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E’; artikel 2 van het ontwerp).

Voorts wordt het departement gemachtigd om informatie uit te wisselen met de bevoegde autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de tenuitvoerlegging van en de controle op de naleving van de regelgeving die richtlijn 2003/59/EG¹ heeft omgezet en om de in de artikelen 55/2 tot 55/5, 55/8 en 55/9 van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 vermelde gegevens te verzamelen in een gegevensbank (ontworpen artikelen 55/9 en 55/10 van het koninklijk besluit van 4 mei 2007; artikel 3 van het ontwerp).

¹ Richtlijn 2003/59/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 juli 2003 ‘betreffende de vakbekwaamheid en de opleiding en nascholing van bestuurders van bepaalde voor goederen- en personenvervoer over de weg bestemde voertuigen, tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 3820/85 van de Raad en Richtlijn 91/439/EEG van de Raad en tot intrekking van Richtlijn 76/914/EEG van de Raad’.

RECHTSGROND

3. Het ontwerp vindt rechtsgrond in de artikelen 1, eerste lid, en 23, § 4, van de wet ‘betreffende de politie over het wegverkeer’, gecoördineerd op 16 maart 1968 en, in zoverre het strekt tot omzetting van richtlijn (EU) 2018/645, in artikel 1, eerste lid, van de wet van 18 februari 1969 ‘betreffende de maatregelen ter uitvoering van de internationale verdragen en akten inzake vervoer over zee, over de weg, de spoorweg of de waterweg’.

VORMVEREISTEN

4. Zoals vermeld bevat het ontwerp bepalingen die verband houden met de verwerking van persoonsgegevens.

Bij de adviesaanvraag is advies nr. 2021/97 gevoegd dat de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens op 14 december 2021 over het ontwerp heeft uitgebracht.

Zoals de Raad van State, afdeling Wetgeving, reeds in tal van adviezen heeft opgemerkt, dient met betrekking tot die bepalingen niet enkel het advies te worden ingewonnen van de Vlaamse toezichtcommissie, maar ook het advies van de (federale) Gegevensbeschermingsautoriteit bedoeld in de wet van 3 december 2017 ‘tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit’. Het is immers die autoriteit die belast is met het toezicht op de naleving van de ‘algemene’ regels inzake de verwerking van persoonsgegevens, met inbegrip van de algemene regels die de federale overheid ter uitvoering van de algemene verordening gegevensbescherming² heeft vastgesteld. Daaronder valt ook de bevoegdheid om, wat die regels betreft, advies te geven teneinde te voldoen aan de voormelde adviesverplichting.³

De conclusie is dan ook dat het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit alsnog moet worden ingewonnen vooraleer het ontwerp doorgang kan vinden.

Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van het inwinnen van het voornoemde advies nog wijzigingen zou ondergaan,⁴ moeten de gewijzigde of toegevoegde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

² Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)’.

³ Adv.RvS 61.267/AV van 27 juni 2017 over het voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 3 december 2017, *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-2648/001, 106-115 (opmerkingen 1 tot 6) en 117 (opmerking 3).

⁴ Namelijk andere wijzigingen dan diegene waarvan in dit advies melding wordt gemaakt of wijzigingen die ertoe strekken tegemoet te komen aan hetgeen in dit advies wordt opgemerkt.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

5.1. Naar luid van het ontworpen artikel 55/2, § 1, eerste lid, 2°, van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 bezorgt het examencentrum onder meer het titularisnummer aan het departement. Ook in het ontworpen artikel 55/5, § 1, eerste lid, 1°, van hetzelfde koninklijk besluit wordt gewag gemaakt van het titularisnummer.

Gevraagd wat hiermee wordt bedoeld, verklaarde de gemachtigde:

“Het titularisnummer is een nummer dat door de Federale Overheidsdienst wordt toegekend aan personen die in België een rijbewijs kunnen verkrijgen maar niet in het bezit zijn van een rijksregisternummer, zoals bijvoorbeeld Erasmus studenten.”

5.2. Luidens het ontworpen artikel 55/2, § 1, eerste lid, 7°, van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 bezorgt het examencentrum “het dossiernummer van de kandidaat” aan het departement. Desgevallend zou kunnen worden gepreciseerd dat het gaat om het dossiernummer *bij het examencentrum*.

5.3. Het examencentrum moet ook “de status van de examensessie” bezorgen aan het departement (ontworpen artikel 55/2, § 1, eerste lid, 14°, van het koninklijk besluit van 4 mei 2007). Die status behoort ook tot de gegevens die het departement kan uitwisselen met de bevoegde autoriteiten van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en het Waalse Gewest (ontworpen artikel 55/5, § 1, eerste lid, 12°, van het koninklijk besluit van 4 mei 2007).

Volgens de gemachtigde is de *status* van het examen verschillend van het *resultaat* van het examen, en kan het examen de status “afgerond, uitgesloten of uitgesteld” hebben. Dit zou in het ontwerp moeten worden verduidelijkt.

5.4. Uit de ontworpen artikelen 55/2, § 4, 55/3, § 4, en 55/5, § 4, van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 vloeit voort dat de in paragraaf 1 van die artikelen vermelde gegevens worden bewaard gedurende de levensloop van de kandidaat of van de deelnemer.

Wat het ontworpen artikel 55/2, § 4, betreft, verklaarde de gemachtigde:

“Het ontworpen artikel 55/2, §1 bepaalt dat de gegevens worden bijgehouden en kunnen bewaard worden gedurende de levensloop van de betrokkene. Dit is benodigd in het kader van de naleving van de wettelijke vereisten die betrekking hebben op het volgen van een scholing of het afleggen van een examen met het oog op het bekomen van een rijbewijs of het bekomen van de vakbekwaamheid. Als voorbeeld kan verwezen worden naar de verplicht te volgen uren rijkschool of het verplicht aanbieden met de rijkschool op een volgend examen na twee mislukte pogingen voor het examen. Gezien er geen termijn is voorzien waarna de pogingen vervallen, dienen de gegevens van mislukte examens bewaard te blijven.

Het bijhouden van deze gegevens is tevens benodigd met het oog op een doeltreffende controle en handhaving op de naleving van de regelgeving en de uitwisseling van de gegevens met andere autoriteiten in het kader van onder meer de opsporing en vaststelling van fraude met scholings- en examengegevens. Tevens wordt de burger in het kader van de actieve openbaarheid geïnformeerd over al diens gevolgde scholingen en afgelegde examens.

Het is weliswaar niet de bedoeling om in dusdanig detail de gegevens van artikel 55/2, §1 bij te houden. Het ontworpen artikel 55/2, §4 zal daarom nader worden gepreciseerd en aangeven dat het enkel de in het ontworpen artikel 55/2, §1, 1° tot 3°, 8°, 11° tot 13° en 26° tot 29° vermelde gegevens betreft[t].”

Hiermee kan worden ingestemd voor zover voor de overige in het ontworpen artikel 55/2, § 1, eerste lid, van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 vermelde gegevens een (kortere) bewaartermijn wordt bepaald.

Voorts zal ook moeten worden nagegaan voor welke van de in de ontworpen artikelen 55/3, § 1, en 55/5, § 1, vermelde gegevens een bewaartermijn voor de levensduur van de kandidaat of deelnemer noodzakelijk is en voor welke gegevens in een kortere bewaartermijn kan worden voorzien.

Ook ten aanzien van de in het ontworpen 55/9, eerste lid, van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 vermelde gegevens (artikel 3 van het ontwerp) zal moeten worden nagegaan of het noodzakelijk is om al die gegevens bij te houden gedurende de levensloop van de kandidaat.

5.5. Luidens het ontworpen artikel 55/3, § 3, eerste lid, 3°, van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 worden de in paragraaf 1 van die bepaling vermelde gegevens verzameld en verwerkt met als doeleinde “de gegevens van de nascholingen die de deelnemers hebben gevolgd, bezorgen aan de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer”.

Hieromtrent om toelichting gevraagd verklaarde de gemachtigde:

“De gegevensuitwisseling kadert in de wettelijke opdrachten die aan de FOD Mobiliteit en Vervoer zijn toegekend. Het gaat onder meer over haar wettelijke opdracht om de uniecode 95 te plaatsen of te verlengen op het rijbewijs. De doelstelling zal met het oog op de definitieve goedkeuring verder worden verduidelijkt in het ontwerp.”

Hiermee kan worden ingestemd.

5.6. Het ontworpen artikel 55/5, § 1, eerste lid, 4°, van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 vermeldt als een van de gegevens die het departement kan uitwisselen “het geslacht van de kandidaat”. Erop gewezen dat in de ontworpen artikelen 55/2, § 1, 55/3, § 1, en 55/4, § 1, dat gegeven niet wordt vermeld, verklaarde de gemachtigde dat de woorden “het geslacht van de kandidaat” zullen worden geschrapt.

Veeleer lijken de woorden “en het geslacht” te moeten worden weggelaten.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Astrid TRUYENS

Wilfried VAN VAERENBERGH